

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**

Warszawa, 22 kwietnia 2016 r.

Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich

WZF.7044.3.2015.WK

**Pan
gen. Jacek Kitliński
Dyrektor Generalny Służby Więziennej**

**ul. Rakowiecka 37a
02-521 WARSZAWA**

Przeprowadzone w ubiegłym i obecnym roku kontrole stanu przestrzegania praw obywatelskich funkcjonariuszy Służby Więziennej w Areszcie Śledczym w B. oraz w Areszcie Śledczym w G. wskazują na brak wystarczającej ochrony prawnej funkcjonariuszy w przypadku wnoszonych przeciwko nim pozwów przez osadzonych.

Zdaniem funkcjonariuszy, w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych często są pomawiani przez osadzonych. Są to różnego rodzaju bezpodstawne oszczerstwa, które znajdują finał w sądzie. Niekiedy są przykładem zemsty za prawidłowe wykonywanie czynności służbowych. W postępowaniu przed sądem osadzony otrzymuje adwokata z urzędu, a funkcjonariusz jest zdany na siebie. Funkcjonariusze będący członkami związków zawodowych sporadycznie uzyskują pomoc finansową na opłacenie usług pełnomocnika procesowego z budżetu organizacji związkowej. Taka sytuacja powoduje, że pozycja procesowa funkcjonariuszy jest gorsza niż osadzonych. Najczęściej w sporach z osadzonymi występują oddziałowi, którzy nie posiadają wystarczającej wiedzy prawnej do przedstawienia i obrony swoich argumentów. Są to osoby, które w hierachii Służby Więziennej otrzymują najniższe uposażenie i często nie stać ich na wynajęcie adwokatów, czy radców prawnych. W ocenie zgłaszających, w takich przypadkach powinni być reprezentowani przez zawodowych pełnomocników procesowych opłacanych przez

jednostki organizacyjne, w których pełnią służbę. Funkcjonariusze podkreślali, iż chodzi im wyłącznie o sprawy z powództw, w których są pozywani bądź zobowiązani do składania wyjaśnień ściśle związanych z wykonywaną służbą.

Problem ten jest podnoszony we wszystkich kontrolowanych jednostkach organizacyjnych Służby Więziennej i wskazuje na konieczność podjęcia działań zmierzających do jego kompleksowego rozwiązania.

W trakcie kontroli stanu przestrzegania praw obywatelskich w Areszcie Śledczym w B. powzięto informację, iż liczba nadgodzin w połowie zeszłego roku wynosiła 14 473h, co dawało średnią na funkcjonariusza 90 h. Jednakże z tytułu ponownego przeliczenia czasu służby za okres 3 lat wstecz, w 2015 r. zostało dopisane 10 157h. Rzecznik Praw Obywatelskich zainteresowany jest informacją, z jakiego powodu nastąpiło ponowne przeliczenie nadgodzin, które doprowadziło do ich wzrostu, oraz czy dotyczy to tylko sporadycznego przypadku w Areszcie Śledczym w B., czy też w innych jednostkach organizacyjnych Służby Więziennej. W przypadku gdyby dotyczyło to innych jednostek, to proszę o podanie ilości nadgodzin w całej formacji i ich wzrostu z tytułu ponownego przeliczenia czasu służby za okres 3 lat wstecz.

Ponadto należy zauważyć, iż w 2009 r. dokonano kontroli stanu przestrzegania praw obywatelskich funkcjonariuszy Służby Więziennej w Areszcie Śledczym w B., którego efektem było wystąpienie do Dyrektora Generalnego Służby Więziennej w kwestii nieprawidłowych warunków socjalnych. W wyniku tego przeprowadzono remonty dyżurek oddziałowych i polepszone w nich warunki służby, jednakże w dalszym ciągu nie są one zadowalające. Ponowny przegląd warunków pełnienia służby wykazał nieprawidłowości w zakresie stanu technicznego budynków. Funkcjonariusze na pierwszej bramie twierdzili, iż nie posiadają toalety w pobliżu miejsca pełnienia służby. W dyżurce na drugiej bramie były brudne ściany i stare niepomalowane kaloryfery oraz drewniane nieestetyczne parapety, popękane płytki i ubytki w terakocie. Zdaniem pełniącej tam służbę funkcjonariuszki te same cele osadzonych były w 2013 r. trzy razy malowane (zalecenie odnowienia przez kontrolera z Sanepidu, potem remont kąpoków sanitarnych, a następnie wstawiano drzwi do celi). We wszystkich dyżurkach były brudne krzesła. Z kolei w dyżurkach oddziału II i IV występowały ubytki w płytkach podłogowych. W dyżurce

oddziału IV były brudne ściany oraz odpryski w lamperii, a także zbita szyba. Funkcjonariusze – oddziałowi pełnią służbę w nieestetycznym i brudnym otoczeniu. Zaniepokojenie powoduje polityka tworzenia dla osadzonych higienicznych i czystych cel, które są często odnawiane, w zestawieniu z niedoinwestowanymi i brudnymi dyżurkami oddziałowych. Stan taki nie powinien mieć miejsca, zarówno osadzeni jak i funkcjonariusze mają prawo do przebywania w godziwych i estetycznych pomieszczeniach. Rzecznik zdaje sobie sprawę z zastosowanych rozwiązań architektonicznych i starego stanu technicznego budynków, jednakże nie stanowią one usprawiedliwienia dla istniejących warunków służby funkcjonariuszy w Areszcie Śledczym w B.

W związku z powyższym, działając na podstawie art. 12 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (tekst jedn. – Dz. U. z 2014 r., poz. 1648 z późn. zm.), uprzejmie proszę Pana Generała o zlecenie zbadania przedstawionych problemów i poinformowanie Rzecznika o swoim stanowisku.

Podpis na oryginale